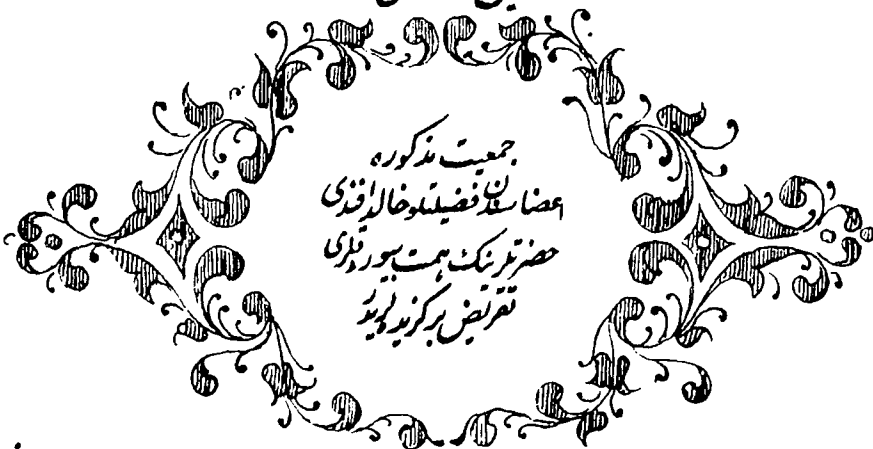

مجلد بی اعضا
 قوامی فیضینو علی قادی
 حضرت تریک ہمت پور قادی
 تقریض حسنیہ

بداشرح بشرح بمطالعہ صدر اللیب اذہو موافق للکتب المعبرۃ فی حسن الافادۃ
 والترتیب یفصل ما اهل فی القواعد و یبین ما اهل من الفوائد یقبلہ قبولاً حسان کل من
 تحلی حکمیۃ الانصاف و تجنب عن طریق العناد و الاعتساف فلقد در مؤلفہ حیث الف
 شرحاً یفزع بہ الطالب و لا یستغنی عنہ المتقی الراغب جعل اللد سعیدہ مشکوراً و عمرہ موافقاً

کتبہ الفقیر الی الاء ربہ الغنی

ابن الفیض علی

جمعیۃ مذکورہ
 اعضا سلا فیضینو علی قادی
 حضرت تریک ہمت پور قادی
 تقریض برکزیہ

بسم اللہ و بحمدہ و صلواتہ و سلام علی سلفہ و بعد فہذہ مجموعہ نفیسہ مروضہ للقوایین
 الفقہیۃ فی اول المجلد لما طالعت ما فیہا من الفرائد المنجیۃ من کنوز زبر الفقہا و جدتها
 موافقہ لما عول علیہ اذ لک الفضلاً فلقد در جامعہا حیث شرحہا بوجہ یرفع عن
 وجوہ عرائسہ اللثام کاشفاً لدرر معانیہا علی وفق المرام اللہم اجعل نفعہ شمولاً
 للخواص و العوام و سعی مؤلفہا مشکوراً و مبروراً و ذنبہ مغفوراً و مستورا

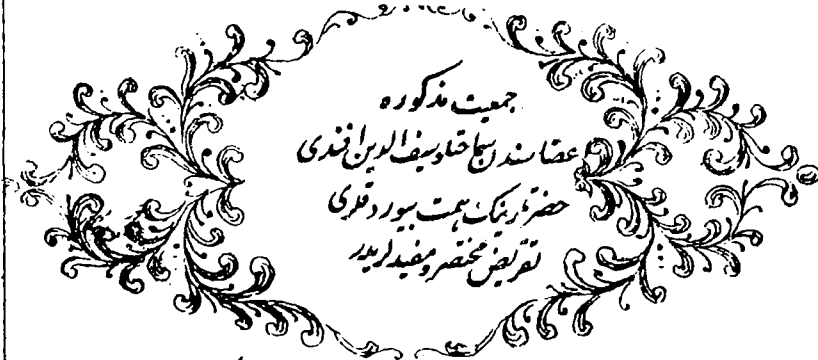
انك انت العفو الشكور وانه عبدك يا ستار ويا غفور
 كبة الفقير احمد خالد غفر له

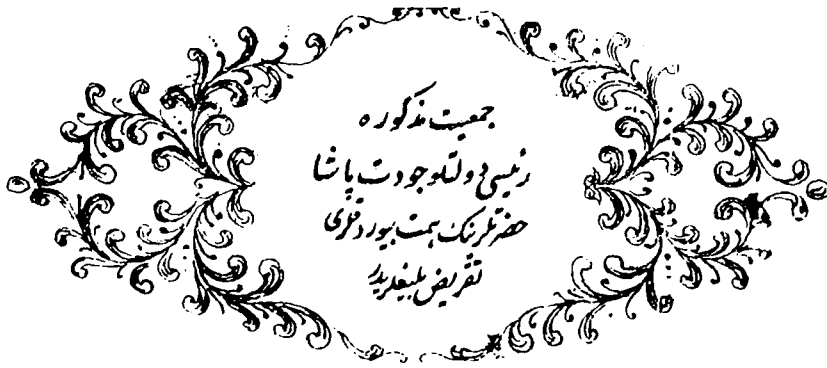
بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي اسس قواعد الدين المبين على الاساس القوي
 الرصين والصلوة على سيدنا محمد الذي اوضح لنا قوانين الشريعة وضبطنا
 فروعها بالاصول الحكمة المنيعه وعلى اله ذوى المفاخر واصحابه الممتازين عن الاشباه
 والظائر اما بعد فقد امعت النظر ودقت الفكر فيما احتوت عليه هذه الرسالة
 اللطيفة من شرح القواعد الفقهية وتوضيح ما فيها من الدقائق الخفية وبعد ما احاط
 على بسطورها وتعلق نظري بحالاتها ووجدتها وافية بما توجب مطابقتها
 عليه اهل الترجيح والتصحيح شكر الله سعي مصنفها الكامل وعم بنفعها جميع المحافل
 الازال موافقا الى مثل ما في هذا الاثر من الاتقان مستورا من عين الحاسدين بحفظ التا

كبة المحتاج من مولاه الى العفو الخوصي

شروا زاه السيد احمد خلوصي

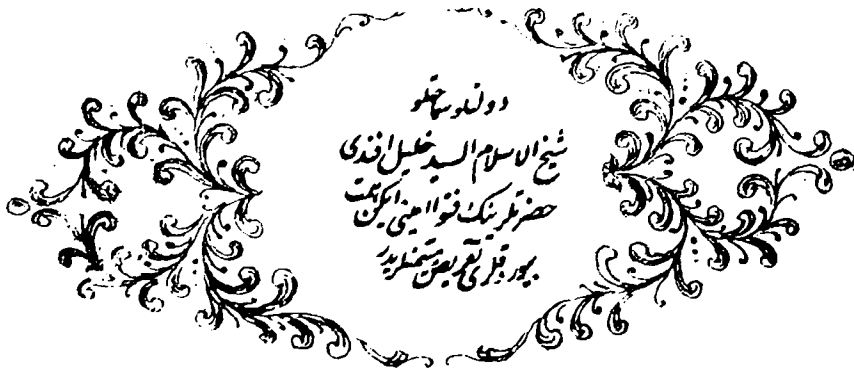
بذه رساله مقبسه من الكتب المعبره كاشفة قناع القواعد المذكورة في اول الجمله
فلا ريب انها تدل على بضاعة مؤلفها وارتقائه ولا يخفى ان العلم انما يرتفع بارتفاع اهله
كتبه السيد سيف الدين

سبحان من تنزه ذاته عن الاشباه والنظائر وله المثل الاعلى في الباطن والظاهر
نحده على ما من علينا بمخ القبيان وابداع الغنايه ونسئله الهداية والوفايه في ابدية
والنهايه مسلما على نبويه المختار صدر الشريعه وصاحب المعراج وعلى آله واصحابه الذين
اناروا منهاج الدراية والرواية كالسراج الوهاج وبعد فان الجملة المسماة بالاحكام
العدلية مجمع المسائل المصححة وجامع للفروع المنقحة جمها صغير وتقعها كثير وفي مقدمتها
ضوابط واصول بعدد الاسماء الحسنی وجيزة اللفظ عميمة المعنى مكان الجملة بجزائق
ومقدمتها نهر فائق اوهى خزانه الكفايى وهذه كثر الدقايق بل المقدمة اجمال
والمسائل تفصيلها كأنها مراتب والمسائل تانثيها حيث يندرج تحت هذه الاصول

جميع ما في الابواب والافصول فمن اتقن ان اصول يكاد يظهر على جميع الفروع بيد ان
 هذه الاصول يتخصص بعضها ببعض ويستثنى بعضها من البعض ولا يكاد يفقه رموزها الا
 من له ملكة في علم الفقه واصول الفقه فكان شرح هذه الاصول كفرض الكفاية على الجمعية
 العلمية التي قامت على تاليف المجلة فصدر الفقيه اللوزعي والسيب المعنى عبد السلام
 افندي عن اعضاء هذه الجمعية حيث شعر عن ذيل الجهد لاداء هذه الفريضة بايضاح الاصول
 المذكورة فجاء بشرح مبسوط يرفع اسرارها ويكشف اسرارها منا الشكر والتعويض
 ومن المولى الاجر والتعويض على ما وجبت حكمته وجادات

كتبه الفقير احمد جودت

باسم تعالى عن الشبه والنظار حاد ومصليا وبعد لما طالعت هذه المجلة العلمية في
 شرح القواعد الفقهية والاصولية المترجمة عن المجامع والاشباه والنظار وجدتها
 ترض عن جوه معانيها غطاء السرائر وتكشف عن جوه مخدراتها نقاب السرائر ففقه
 الاصول اصحابنا الخفية مخوية على فوائدها مسائل فقهية لطيفة فصدر من بذل جهده في
 وصرح نقديته التي تاليفها لشكر الله تعالى عليه اجمعين وانعم عليه يا بحر جزيل
 حرره الفقير الالابر الخليل
 ابن الفتوى السيد خليل غفر له

حمد نامحدود بی نهایت اول هادی طریق هدایه مفیض السخ و الغایه درگاه مسکن
 شایانند که قوانین الهیه سنی احکام ایه عبادتی مسکن ضلالت دن و قایه وارسل
 رسل ایه قوانین مذکوره دن احکام فروعک کیفیت استخراجی سنن و اصولی دخی احسان
 و ارائه بیوردی صلوات اللہ علیهم اجمعین و بعد از بعضی دیکرینه متفرع بعضی
 دیکرینه مفید اوله رق مجله احکام عدلیه نک کتاب اولی مقدمه سنک ایکنجی مقالک
 درج اولسان اصول فقہک مجموعی مسائل فقہیه نک تاخذ و مرجعی مشابہ سنم
 اولوب اگرچه بونفردن بعضینک بروجه محرز فروعات و قیودانی کوسترلش اینه
 اکثریسی صورت مطلقه ده کتب تحریر اوتمشس برده بر قاعده نک فوعی اوله رق
 اول قاعده نک ذیلنه یا زیلان موادن هربری دخی نظر فقہاده بر رصل اولدیفند
 بالطبع بونکرکه فروعات و قیودانی کوسترلشی لازم هر جکدن قواعد مذکور نک
 مستقلا بر شرح و ایضاح احتیاجی درکار و بوده اوته دبر و جمیعجه آرزو اولنور برکفت
 اولوب انحق علم فقہک معاملات قسمی حاوی اولان مجله احکام عدلیه ده فروعات
 مطلوبه نک بر چوغی طبیعید ذکر اولنه جنی چند اوراده ذکر اولن غریبه رقم ایلد اشارت
 اوله رق مقصوده مباشرت اولنقی سهواتی موجب اوله جنی مطالعه سنه بسنی اشوب

امراهمک موقع اجراء تو لمسی ختام مجله به تعلیق اول نمشیدی شو عصر محمد حصر حضرت
ملوکانه ده مجله احکام عدلیه رسیده حسن ختام اوله رق مجله نک ۸۷ و ۸۶ جی
ماده لری حکم نجه میعاد مذکور کن انجازی لازم کلش و بو بعد داعیبری جمعیت مذکوره
اعضاسدن بولند بعم سبیل جمعیت طرفدن واقع اولان اشعار اوزرینه مستعینا
بالتی مطلوبه مبارک و بو بولده خیلی مدت بذل مقدرت ایدرک همت الرجال
تعلق ایجبال فحوا سنج بو آوان سعادت اقرانده ثمره فیضیه جناب شهر باری جمله سندن
اولتی اوزره جیز حصوله کله رک تشریح القواعد الکلیه فی احکام الفرعیه العلمیه همیله تسمیه

برخی ماده علم فقهک تعریفی حقه اولوب ماده مذکوره مجله احکام عدلیه تک مقصد
صورت واضحه بیان اولنغله ایکنجی ماده دن بد اولنشد

ماده ۷

برایشدن مقصدنه ایسه حکم اکاکوره اولور
یعنی برایش اوزرینه ترتب ایده جک حکم اول ایشدن مقصدنه ایسه اکاکوره اولور

بو ماده الامور بمقاصد باقاعده سندن مأخوذ در
وقاعده مذکوره ده اولان امور فعل یعنی ایش معناسنه اولان امر کن جمعیدر زیرا
قولدن عبارت اولان امر کن جمعی او امر کلور و کلام حذف مضانه شتمل اولوب حکم
الامور و اثر بمقاصد فاعلها تقدیرنده در یعنی مکلفینک افعالی اوزرینه ترتب ایده جک
احکام شرعیه و افعالدن مکلفینک مقاصدنه منوطدر

شود که فاعل مکلف ایشلدیکی فعل اید امر مباحی قصد اید لیه اول ایش مباح اولور و امر
 مجرمی قصد اید لیه حرام اولور و کذا و مکلفینک فعالی اوزرینه ترتب اید جهک
 احکام و وجوب و نذوب و اباحه و کراهت و تحریمدن عبارت اولمغده قاعده
 مذکوره کلیتی اوزره انجی مباحاتده جاری اوله بیلور

مثلا بر آدم یولده بولد یعنی بر شیئی صاحبنه رد ایتک قصد اید ایتسه آنک بو فعلی
 اوزرینه حکم اباحه ترتب ایدر بناء علیه اول شیئی آنک صنع و تقصیری اوتقیزین
 یدنده تلف یا ضایع اولسه ضمان لازم کلزم زیرا مجله احکام عدلیه نک ۹۱ برنجی ماده
 حکمجه جواز شرعی ضمانه منافیدر

اما اول شیئی کندوسنه مال اولمق قصد اید ایتدیکی تقدیرده آنک اوزرینه حکم
 حرمت ترتب ایدر بناء علی ذلک اول آدم لفظه یه یعنی یولده بولد یعنی شیئی
 کندوسنه مال اولمق اوزره اخذ ایلدیکی صورتده غاصب اولور و شو حالده
 لفظه آنک یدنده تلف یا ضایع اولسه کندوسنک صنع و تقصیری اولماسه بیله ضمان اولور

نقطه قصد امور باطنه دن اولوب حقیقته اطلاع متعذر اولمغده مجله احکام عدلیه نک
 ۹۸ برنجی ماده سی حکمجه دلیل ظاهریسی آنک مقامنه قائم اولوب حکم اکا بنا تلور شوبه که
 مثال مذکوره مطلقک یعنی اول شیئی بولوبده اخذ ایدن آنک لفظه یه اخذ ایدرکن
 بن بوسی صاحبنه رد ایتک اوزره اخذ اید بیورم بر آریان اولور سه بجا خبردیرکن
 دیو اشهادی و یا خودین اخذنده اشهاد ممکن اولوبده صکره دن تعریف و اعلازل
 صاحبنه رد ایتک قصد اید اخذینه ظاهرده دلیل اولمغده قصد مقامنه قائم اولوب

حکم اکا بنا فنور

کذکک و دبع کندوده امانت اولان اوثابله مودعک اوزله اولمیه رقی بر
 کره کیوب بعده ینه گیمک تصدیله اوزرندن چیقار دقدنضکره اول اوثاب تلف
 یا ضایع اوله کندوسنک صنع و تقصیری اولماسه بیله ضامن اولور

و کذکک مجله احکام عدلیه نک ۱۲۰۶ ۱۲۰۳ ۱۲۰۰
 ماده لرینه بان

۲ ماده

عقودده اعتبار معانی و مقاصده در الفاظ و عبارات به کلدر
 بنا علی ذلک بیع بالوفاده رهین حکمی جریان ایدر

مجله احکام عدلیه نک ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ و ۳۰۲
 ماده لرینه بان

کذکک طرفیندن و یا احد طرفیندن ایجاب و قبوله دلالت ایدر الفاظ حسن قاله
 النمیة رقی مجرد تعاطی ایله بیع و آجاره و هبته نک انعقادینه حکم اولور ۱۷۵
 ۴۲۷ ۸۲۹ ماده لرینه بان

و کذکک اصبتک ایلمسی شرطیه واقع اولان کفالتده حکم حواله و محبتک بری
 اولماسی شرطیه منعقد اولان حواله ده حکم کفالت و اجرت مقاوله اولان

و کاتده حکم اجاره اجرا فنور مجده احکام عدلیه نک ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۶۷ و ۱۴۶۷
 ماده لرینه باق

۴ ماده

شک ایله یقین زائل اولماز

شک بر شکیک وقوع و یا عدم وقوعه طرفین بیان اوله رق تردد ایتمکدن یقین
 احد طرفینک مجزوم و یا ظن غالب ایله مننون اولسندن عبارتدر یعنی اصلی متیقن و ثابت
 اولان بر شکیک خلافته دلیل اولدقچ مجرد شک ایله اول شکیک زواله حکم اولماز

بناء علی ذلک بر کیمسه دیکر کسنه نک ذمتنی ابراء عام ایله بر اسی ثابت لیکن تاریخ بیان ایندین
 او کسنه دن بر حق دعوی ایتسه دعواسی استماع اولماز زیرا اول حق ابرادن مقدم اولتو
 ابر ایله ساقط اولتی و یا خود ابرادن مؤخر اولوب حالا ذمتنه بانی قالمق احتمالی
 سیان اولدیغندن بو وجه اوزره واقع اولان شک ایله یقیناً ثابت اولان ابرانک
 زواله حکم اولماز اما ابرادن مؤخر تاریخ ایله بر حق حادث دعوی ایتسه اولکاله
 دعواسی استماع اولنور

وزیرده محرر ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ ماده لرهب بو قاعده دن استخراج اولمشد
 بناء علی اصل قاعده ده معتبر و ملحوظ اولان قید بونلرده دخی معتبر و ملحوظدر
 مثلاً بر شکیک بولندیغنی حال اوزره قالمسی اصلدر دیکر خلافته دلیل اولدیغنی تقدیر
 حالی اوزره قالمسی اصل و راجحدر دیکدر یوخس خلافته دلیل اولدیغنی صورتده دخی
 حالی اوزره قالمسی اصل و راجحدر دیکدر

ماده ۵

برشیک بولند یعنی حال اوزره قالمسی اصله
 بو اصله استصحاب اطلاق اولنور واستصحاب بدایه واستحقاقاً برشینی اثباته حجت
 اوله مزایسه ده فی اصل ثابت اولان برشینی ابقاده حجت اوله بیلور

بناء علی ذلک مفقودک یعنی غائب اولوب زره ده اولدینی و حیات و جماعتی معلوم
 اولمیان کسنه تک حقیقه و یا حکماً مورثین ایتدی کجه ورثه سی جائزکه وفات ایتشد
 دیوانک برآدمه ایداع ایتش اولدینی مالنی و دیعدن اخذ و اقسامه قادر اولمازلر
 ماده به قی

۷۸۵ کذلک مجله احکام عدلیه تک ۱۶۸۳، ۱۷۷۶، ۱۷۷۷، ماده لرینبای قی

ماده ۶

قدیم قدیمی اوزره ترک اولنور

مثلاً الده موجود و قبیله سی اولیوب و اتفک شرطی دخی معلوم اولمیان اوقاف
 قدیمه ده تعامل قدیم نه ایسه یعنی قدیم نبرونه یولده عمل اولنه کلمش ایسه آنک
 اوزرینه ترک و ابقا اولنور

کذلک مجله احکام عدلیه تک ۱۶۶، ۱۴۴۹، ۱۴۳۰، ۱۴۶۹، ماده لرینبای قی

ماده ۷

ضرر قدیم اولماز

مجله احکام عدلیہ نمٹ ۱۶۱۶ و ۱۶۱۷ مادہ لرینہ باق

۸ مادہ

برائت ذمت اصلدر

بناء علی ذلک برکیمہ برینک مالنی تلفاید و بدہ متدارندہ اختلاف ایتسه لر
سوز متلفک اولوپ مال صاحبی ادعا ایندیگی زیادہ لر اثباتہ محتاج اولور

و اصل مذکورہ منی سائر دعا و بدہ دخی سوز مدعا علیہک اولوب مدعی دعوائی اثباتہ محتاج اولور
زیرا مدعی فی الاصل ثابت و راجح اولان برائت ذمتک خلافتی ادعا ایتسه بدہ دلیلہ یعنی اثباتہ
محتاج اولور و مدعی دعوائی اثبات ایدہ مدیکی تقدیرده اصلی ابعا ایچون مدعا علیہ
بین ویریلور ۱۸۱۷ و ۱۸۱۸ و ۱۸۱۹ و ۱۸۲۰ مادہ لرہ باق

۹ مادہ

صفات عارضه ده اصل اولان عدددر

مثلا شرکت و مضاربه ده کار اولوب اولدیقنده اختلاف اولنسه عدمی اصل
اولدیقنه بنا، سوز مضاربتک اولوب صاحب سرما یہ کار اولدیقنی اثباتہ محتاج اولور

صفت عارضه تجارت و کار کبی اصلک وجودیلہ موجود اولوب صکره دن عارض اولان
حالتدر و صفات عارضه عند الفقهاء صفات اصلیه مقابلنده استقام اولنور و صفت
اصلیه صحت کبی اصلک وجودیلہ موجود اولان حالتدر

صفات اصلیه ده اصل اولان وجود در

مثلا بر وصف مرغوب ایله متصف اولمق اوزره صائیلان بر مالک اول وصفدن
عاری اولوب اولدیغنده باج ایله شکر اختلاف ایتمه (اصلین مد کورینه تطبیقا دعوا فی فصل اولوب)

شوبله که چین یعده شرط قلنان وصف مرغوب صفات عارضه دن ایسه باج چین
یعده بیعت اول وصف ایله متصف اولدیغنی اثباته محتاج اولور و اثبات ایده مزایه
سوز شتر نیک اولور

واکر وصف مذکور صفات اصلیه دن ایسه شتری مدعای اثباته محتاج اولور و اثبات
ایده مزایه سوز مع الیمین با بیعت اولور

۱۰ ماده

برز مانده ثابت اولان شتیک خلافته دلیل اولدقچه بقا سیده حکم اولور
بنا علی ذلک برز مانده بر شئی بر کیمسه نیک کللی اولدیغنی ثابت اولسه حکمتی ازاله ایدن
بر حال اولدقچه حکمت بقا سیده حکم اولور
مجله احکام عدلیه نیک ۱۶۹۶ ده ۱۶۹ ماده لرینه باق بو ماده شیخ ماده ایله
مخد و بودخی استصحا ایله عمل قیلنر

۱۱ ماده

بر امر حد نیک اقرب اوفاتنه اضافتی اصلدر

یعنی حادث اولان بر شکیک سبب و زمان وقوعه اختلاف اولسه زمان
بعیده نسبتی اثبات اولمدتجه حاله اقرب اولان زمانه نسبت اولنور

بناء علی ذلک متوفان صادر اولان اقرارک سبب و زمان وقوعه اختلاف اولسه
اول سبب یا اقرارک زمان بعیده یعنی متوفانک حال صحته نسبتی اثبات اولمدتجه
حاله اقرب اولان مرض موتیه زمانه نسبت اولنور ۱۶۰۲ و ۱۷۶۶ ماده رده بها

کذلک متوفانک زوجه مطلقه سی متوفاز و جم بنی مرض موتیه ایکن تطلیق ایشیدی
بناء علیه ترک سدن حصه ارثیه می استرم دیو دعوی و ورثه متوفاسنی حال صحته
تطلیق ایشیدی و بجهت سن متوفایه وارث دکلسن دیو دعوی اینه کلرنده امر حادث
اولان طلاقک زمان بعیده یعنی متوفانک حال صحته نسبتی ثابت اولمدتجه حاله اقرب
اولان مرض موتیه زمانه نسبت اولنور

۱۶ ماده

کلامه اصل اولان معنای حقیقده

مثلاً بر کیمه و فامدن صکره ثلث عالم فلان کمنه نک اولادنه ویریله دیو وصیت ایدو
مصر اعلی ایصانه وفات اینه کده اول کمنه نک اولادی ارکین احفادنه سنه ویرلمز

۱۲ ماده

تصریح مقابله سنده دلالت اعتبار یوقدر

یعنی دلالت اینه تصریح تعارض اینه کده دلالت اعتبار یوقدر جمله احکام عدلیه نک

۷۷۲ بجی ماده سنه باقی اما دلائلک موجبید عمل اولدقدن صکره تصریحک حکمی فالمز
 مثلاً بیع فضولیده مال صاحبی بیعی ایشند کدن صکره ثمن بیعی فضولیدن طلب ایتسبد
 دلالت بیعی مجیز اولمش اولور و مال صاحبی ابتدا بووجه او زره ثمن بیعی طلب اید و بده
 موجبید حکم اولدقدن صکره بن بویسعه راضی دکلم مالی استرم دیو صراحت زردینه اعتبار بو قدر

کذلک ایکی کیمسه دن هر بری بر مال حقده تاریخ بیان ایتیمه رکت یا خود مساوی تاریخ
 بیانید شخص واحد دن صائون المله مال اولد یعنی دعوی ایتد کوری تقدیرده اول حیوان
 آنردن برینک یدنده ایسه آنک بینه بی ترجیح اولور زیرا اول حیوان آنک یدنده اولق
 آنک بقی شرا سنه دلات ایدر ۱۷۵۸ بجی ماده آنک فقره استثنایه سنه باقی

اما خارج تاریخ ایتس ایلد شرا دعوا اید و بده مدعاسنی اثبات ایتدیکی تقدیرده صریح
 مقابل سند دلاله اعتبار اولد یغندن اول حالده خارجه حکم اولور ۱۷۶۰ ماده یه باقی

۱۶ ماده

مورد نصده اجتهاده ساغ بو قدر

مثلاً مجله احکام عدلیه نکت ۱۶۸۵ بجی ماده بی حکمجه حقوق عبادده نصاب شهادت
 ایکی ار یا خود برار ایلد ایکی خاتوندن عبارتدر و بوایسه منصوص علیه اولد یغندن خصوص
 مذکورده اجتهاده محل قالمشدر زیرا اجتهاد و قباسک صحیحی فرعه نصک عدلیه مشروط

۱۵ ماده

علی خلاف القیاس ثابت اولان شی سارزه مقید علیله اولماز

مثلاً سلم و استضعاف و اجاره معاملاتند هر برنده عقد معدوم او زربینه یعنی صین
عقد موجود اولیا شئی او زربینه واقع اولد یقین مقتضای قیاس بونکرک عدم جواز
ایدی زیر اجمده احکام عدلیه نک ۲۰۵ بنجی ماده حی حکمجه معدومی بیع باطلدر کنگن سلم
و اجاره معاظله لری نص ایله و استضعاف معاظله سی تعامل و اجماع ایله و هر بری احتیاج آویش
علی خلاف القیاس استخوانا تجویز اولمشدر و معاملات مذکوره ده علی خلاف القیاس
معدومی بیع جاز اولق سائوه مقیس علییه اولماز

۱۶ ماده

اجتهاد ایله اجتهاد نقض اولمز

بناء علی ذلک مسائل اجتهادیه دن برنده حاکم شافعی دن صادر اولان بر حکمی
حاکم حسن نقض اولمز

۱۷ ماده

مشقت تیسیری جلب ایدر

یعنی صعوبت سبب تسهیل اولور و طارلق و قنده وعت کو سترکک لازم کلور فرض
و حواله و حجر کی پک چوق احکام فقیه بو اصله متفرعدر

و قهها نک احکام شرعیه ده کو ستر دکری رخص تخفیفات هب بو قاعده دن استخراج
اولمشدر

رخص رخصتک جمعی اولوب رخصت معذور اولیا کسه حقنده تجویز اولنمیان بر شیده
معذور اولان آده اولان ساعده و ما ذونبدر و تخفیفات تخفیفکن جمعی و رخص

اوزرینه معطوف و رخصی بنیدر

مثلاً مینه یعنی لاشه دن ما عدا یه چکی اولوبه مینه بر اکلده مضطر اولبان کسه حقنه
اکل یته به ساعده اولدیغی حالده بر محله مینه دن بشقه یه چک بوله میوبده چاقه
هلاک خوف اولان آدمه اکل مینه به ساعده وارد

کذلک نوع سفر مشقتن خالی اولدیغی جهته قصر صلا و انظار کی بعض احکامده شکر
عموم مسافینه کوستردیکی رخص تخفیفات دخی بوقاعده به متفرعدر

و کذلک مجله احکام عدلیه نک ۱۰۰۶ و ۱۰۰۷ نجی ماده لری حکمدر نه مکره حقنه
۴۵۸ و ۶۲۸ و ۶۸۶ و ۱۴۵۷ و ۱۵۳۹ و ۱۵۷۳ و ۱۶۱۶ ماده لریک نشقه
استثنایه لرید ۱۵۶۱ و ۱۶۶۳ ماده لری حکمدر نه عموم صیان مجانبین حقننده کوستردیکی
رخص تخفیفات دخی هب بوقاعده به متفرعدر
شوقدر وار که قاعده مذکوره مطلق اولوب حقنه نص اولبان موادده جاری اولو-
اما منصوص علیه اولان موادده مشقت یسیری جلب ایده مز

۱۸ ماده

برایش ضیق اولدنده قطع اولور

بوماده ماده سابقه ده ذکر اولان قاعده نکت فروعاتنددر یعنی بایشده طارن کورلده
وسعت کوستردیکی

مثلاً کفیل طیبی اولبان مدیونک عسری تخقی ایند که وقت یسرنده ادا ایتک و دونه

و آئمه و قضات نصیبی کمی پاک چون احکام شرعیه دخی بوقاعده دن استخراج اولمشدر
و بود دخی منصوص بملیکت غیریده جاری اولور

وزبرده محرر ۴۱ و ۴۲ و ۴۳ و ۴۴ و ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و ۴۸ و ۴۹ و ۵۰ و ۵۱ ماده راجب
بوقاعده نکت مقرر عا شد در

۴۱ ماده

ضرورت ممنوع اولان شیرلی مباح قیلر

یعنی ضرورت وقتده ممنوع اولان شیرله مباح معاوضه سی اجرا اولنور
مثلا آچلقده هلاکت درجه سنه کلا کسنه ایچون بعده قیمتی وبرکک و یا استحل ایتمک
اوزره بلا اذن غیرکک مالنی قدر کفایه تناول ایتمک مساعده واردور

۴۲ ماده

ضرورت ککند و مقدار نجه تقدیر اولنور

مثلا مجله احکام عدلیه نکت ۱۹۸۵ بنجی ماده سنکت فقره استثنایه سی حکمجه رجا کک
اطلاعی ممکن اولیا ایرلرده لاجل الضروره مال مقتده یا ککز خاتونکک شهادتتری مقبول
ایسه ده رجا کک اطلاعی ممکن ایرلرده یا ککز خاتونکک شهادتتری مقبول اولماز
کذلک ۱۴۰۴ و ۱۳۱۷ ماده لره با

۴۳ ماده

بر عذر ایچون جائز اولان شی اول عذرکک زوالیده باطل اولور
مثلا مجله احکام عدلیه نکت ۹۵۸ بنجی ماده سی حکمجه سفیه اولان کیمسه حاکم طرفند زجر اولنور

آنجنو سفیه مجور کسب صلاح ایند کده حاکم حجری فسخ ایدر ۹۹۷ ماده یه بان

۹۴ ماده

مانع زائل اولدوقده ممنوع عودت ایدر
 مثلا دعوانک استماعنه مانع اولان تا قاض خصمک تصدیقی و یا حاکمک تکذیبیه زائل
 اولدوقده ممنوع اولان دعوی عودت ایدر یعنی او کالده مدعینک دعوا سنه ^{قبیلو} با
 ۱۶۵۲ و ۱۶۵۶ ماده لره با

کذلک مجله احکام عدلیه تک ۸۶۹ بنجی ماده سی حکمجه مال موهوب عرصه اولوبده موهوب
 آنک اوزرینه ابنیه احدث ایند کده نضکره و اهب هبه سندن رجوع ایده مز آنجنو اول ابنیه
 محترق اولفسده یا خود بشقه بر وجهه زائل اولوبده صرف عرصه قاله ممنوع عودت ایدر
 یعنی او کالده و اهب هبه سندن رجوع ایده بیلور و کذلک ۲۴۶ ماده یه با

۹۵ ماده

بر ضرر کند و مثلیده ازاله اولنما
 یعنی ضرر بلا ضرر ازاله اولنور یا خود مجله احکام عدلیه تک ۹۷ بنجی ماده سی حکمجه کند و دست
 اخف بر ضرر ایله ازاله اولنور اما کند و مثلیده ازاله اولنما ۱۳۱۴ ماده یه با

۹۶ ماده

ضرر عامی دفع ایچون ضرر خاص اختیار اولنور